

# MLY403 Devlet Borçları

**Düzey:** Lisans (Maliye, 4. sınıf) · **Dönem:** 2026–2027 Güz

**Öğretim üyesi:** Doç. Dr. Mehmet Fatih Buğan

**Ders saati:** Çarşamba 13:30–16:05 · **Derslik:** Z-08

## Dersin amacı

Kamu borçlanmasının nedenlerini, türlerini, ekonomik etkilerini ve yönetimini; borç sürdürülebilirliği ve borç krizleri tartışmalarını Türkiye verileriyle birlikte incelemek.

## Öğrenme çıktıları

- Devlet borcunu kavramsal olarak tanımlar ve türlerine göre sınıflandırır.
- Borçlanmayı klasik, Keynesyen ve modern yaklaşımlar açısından karşılaştırır.
- Borç yükü ve Ricardocu denklik tartışmasını açıklar.
- Borç sürdürülebilirliğini temel borç dinamiği denklemiyle hesaplar.
- Borç yönetimi araçlarını ve Türkiye'nin borç yönetimi çerçevesini değerlendirir.
- Tarihsel borç krizlerinden politika çıkarımları yapar.

## Haftalık plan

| Hf | Konu                                                                                                   | Okuma / hazırlık                                     |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 1  | Derse giriş. Devlet borcunun tanımı, kamu finansmanı içindeki yeri                                     | Ders notu 1                                          |
| 2  | Devlet borçlarının sınıflandırılması: iç/dış, kısa/uzun vadeli, gönüllü/zorunlu, sabit/değişken faizli | Ders notu 2                                          |
| 3  | Borçlanmanın nedenleri: bütçe açıkları, savaş, kriz, yatırım finansmanı. Altın kural                   | Rosen & Gayer, borç finansmanı bölümü                |
| 4  | Borçlanmaya kuramsal yaklaşımlar: klasikler, Keynes, Buchanan ve kamu tercihi                          | Buchanan (1958) özetleri                             |
| 5  | Borç yükü tartışması: kuşaklar arası aktarım, dışlama etkisi                                           | Rosen & Gayer · Elmendorf & Mankiw (1999)            |
| 6  | Ricardocu denklik hipotezi ve ampirik bulgular                                                         | Barro (1974) · Barro (1989)                          |
| 7  | Borçlanmanın ekonomik etkileri: faiz, enflasyon, büyüme, gelir dağılımı                                | Reinhart & Rogoff (2010) ve eleştirisi               |
| 8  | <b>Ara sınav</b>                                                                                       | —                                                    |
| 9  | Borç sürdürülebilirliği: borç dinamiği denklemi, faiz dışı fazla, $r-g$ farkı                          | Blanchard (2019) · IMF DSA çerçevesi                 |
| 10 | Borç yönetimi: amaçlar, araçlar (DİBS, eurobond, kira sertifikası), vade ve kur riski                  | Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Borç Yönetimi Raporu |

| Hf | Konu                                                                                                      | Okuma / hazırlık                                  |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 11 | Türkiye'de borç yönetiminin hukuki çerçevesi: 4749 sayılı Kanun, borçlanma limitleri, Hazine garantileri  | 4749 sayılı Kanun                                 |
| 12 | Borçların ödenmesi ve tasfiyesi: amortisman, konsolidasyon, konversiyon, yeniden yapılandırma, borç silme | Ders notu 12                                      |
| 13 | Borç krizleri: Latin Amerika 1980'ler, Avro bölgesi 2010, Türkiye 2001                                    | Reinhart & Rogoff (2009), seçili bölümler         |
| 14 | Türkiye'de kamu borcunun seyri (2002–günümüz) ve genel değerlendirme                                      | Hazine istatistikleri · <b>Veri ödevi teslimi</b> |

## Değerlendirme

| Bileşen      | Ağırlık |
|--------------|---------|
| Ara sınav    | %40     |
| Final sınavı | %60     |

İsteğe bağlı **veri ödevi** (final notuna +10 puana kadar ek): Hazine ve Maliye Bakanlığı istatistiklerinden Türkiye'nin merkezi yönetim borç stoku, faiz dışı dengesi ve büyüme verileriyle son 10 yılın borç dinamiği tablosunun hazırlanması ve 2 sayfalık yorumu.

## Temel kaynaklar

- Rosen, H. S. & Gayer, T. *Public Finance*. McGraw-Hill (Türkçe çevirisi de kullanılabilir).
- Reinhart, C. M. & Rogoff, K. S. (2009). *This Time Is Different: Eight Centuries of Financial Folly*. Princeton University Press.
- Barro, R. J. (1974). "Are Government Bonds Net Wealth?" *Journal of Political Economy*, 82(6).
- Barro, R. J. (1989). "The Ricardian Approach to Budget Deficits." *Journal of Economic Perspectives*, 3(2).
- Elmendorf, D. W. & Mankiw, N. G. (1999). "Government Debt." *Handbook of Macroeconomics*, Vol. 1C.
- Blanchard, O. (2019). "Public Debt and Low Interest Rates." *American Economic Review*, 109(4).
- Hazine ve Maliye Bakanlığı, *Kamu Borç Yönetimi Raporu* (aylık); 4749 sayılı Kanun.
- Türkçe ders kitabı olarak bölümde okutulan bir *Devlet Borçları* kitabı eklenmelidir.